MŪSU DZĪVE

NEDĒLAS PIEZĪMES

Sekojot notikumiem ap mums, iespējams, ka latviešu sarīkojumu organizētājiem un māju īpašniekiem jāpārorientējas apdrošināšanas jautājumos.

Laikmetīgas piesardzības paraugs te varētu būt zviedri, kas šī gada augustā Stokholmā rīko Eiropas meistarsacīkstes vieglatlētikā. Sacensību organizētāji iemaksājuši kādai apdrošināšanas sabiedrībai 20.000 kronu, nodrošinoties pret Azijas influencu, ģenerālstreiku, trešo pasaules karu un Sputpiku Nr. 2, kas varētu nokrist Stokholmā un nopostīt 1912. g. olimpisko spēļu stadionu, kur notiks sacensības. Vienai no minētajām likstām šovasar piemeklējot Stokholmu, apdrošināšanas sabiedrība sacīkšu rīkotājiem izmaksās 2,5 miljonus kronu . . . ja vien pati apdrošināšanas sabiedrība tad vairs eksistēs.

●

Jau izskan pārrunas par to, kā šī gada 18. novembri visiespaidīgāk svinēt Latvijas 40. dzimšanas dienu.

Varbūt, ka šis jautājums nodarbina dažu tautieši arī gluži personīgi, jo ir zināms, ka tieši 1918. gada 18. novembrī piedzimuši vismaz divi Austrālijas latvieši — rakstnieka A. Kurcija meita Latvija Kuršinska, kas dzīvo Melburnā un avīznieks Aleksandrs Zariņš Sidnejā.

●

Rādās, ka šogad pieaugs trimdā iznākušo latviešu grāmatu noiets. Kāpēc? Šeit izdotajām grāmatām radušies pasūtinātāji okupētajā dzimtenē, kur, izrādās, ir ļoti labi zināms, kādus latviešu izdevumus publicē rietumos.

Nupat Austrālijā saņemtajā vēstulē no Latvijas kāda Rīgas laikraksta redaktors lūdz, lai viņam piesūta 2 eks. G. E. Bērzzariņa grāmatu par 1956. g. Melburnas olimpiskajām spēlēm, jo — „vienu eksemplāru gribu paturēt sev, bet otru uzdāvāt olimpisko sacensību uzvarētājai Inesei Jaunzemei."

●

Iegriežoties kautrīgo tautiešu sektorā jāpastāsta, ka Melburnā uz ielas šonedēļ gadījās satikt ilgi neredzētu paziņu. Jautāts kur tas visu laiku bijis, viņš atbildēja: „Mazliet pabraukājos." Tālākajās sarunās noskaidrojās, ka viņš tikko atgriezies no ASV apceļojuma, kurā aizvadījis 10 mēnešus. Šis Austrālijas latvietis apmeklējis savas māsas mazajā Vilimantikas pilsētiņā, kas atrodas starp Bostonu un Nujorku. Kā tad iet Amerikā? — ‚Nu, jāstrādā jau gan stingrāk nekā Austrālijā, bet dolari nāk."

Šķīroties ceļotājs piebilda: „Manu vārdu gan avīzē nepublicējiet — es tādas lietas nevēlos." Labi!

●

Mūsu dzīvīte.

Kas ir ALSA? Austrālijas latviešu studentu apvienība. Nē, arī — Austrālijas latviešu sporta apvienība. — Kāds Adelaides tautietis strādā patīkamu darbu — apstaigā mājas un izraksta lēses par patērēto elektrību. Sacensīgi lēsi, austrālieši mājas māte viņam jautāja: „Kur tad tagad izspiesti austrālieši, ja šādi patīkami darbiņi jau uztiecēti jaunaustrāliešiem?" Latvietis atbildēja: „Austrālieši strādā telpās, kur ir lieliskas vēsināšanas ierices, bet mēs, jaunaustrālieši, savu maizīti pelnot skraidām apkārt un lejam sviedrus karstajā saulē." Šī atbilde austrālieti apmierināja. — Sidnejieši un melburnieši, kas KD laikā viesojās Adelaidē, gandrīz vienbalsīgi konstatē, ka lepno ģimeņu māju ziņā adelaidieši stāv pirmajā vietā. Kāds melburnietis domā, ka šīs greznības pamatā, starp citu, ir arī pelnu trauku ignorēšana. Melburnas pīpmanis Adelaides latviešu skaistā un dārgā mājā nav spējis sameklēt nevienu pelnu trauku. Viņa klusās pārdomās konstatējis, ka pie tādas mājas laikam iespējams tikt vienīgi nesmēķējot un visādi citādi neizlaižot naudu gaisā. Melburnietis vairs nesmēķē.

Arn. Šmits

● Kopš pēdējā pasaules kara no Austrālijas atpakaļ uz Angliju aizbrauktuši 20.000 angļu imigrantu.

SACENSĪBA VAI DEMONSTRĒJUMS?

VĒROJUMI KULTŪRAS DIENU TAUTISKO DEJU SARĪKOJUMĀ

Tautas deju sacensības kultūras dienās Adelaidē bija pulcējušas tik daudz skatītāju, ka vēlāk atbraukušajiem vajadzēja apmierināties ar stāvvietām kādā zāles vai balkona stūrī. Sacensības ar īsu uzrunu atklāja KD rīc. kom. vicepr-dis I. Kalniņš, novēlot dejot ar prieku, no sirds rast atskaņu skatītājos un dot to, ko mūsu tautas dejas pauž.

Sacensībās piedalījās Adelaides 4 dārziņi (dārziņā ir 8 dejotāji — 4 pāri), Melburnas 2, Sidnejas 2 un no Kanberas 6 pāri, kopā 76 dejotāji.

Kad pēcpusdienas ievadā visas deju kopas kopējā deju demonstrējumā ar Andžiņu un Riteniti tricināja zāles grīdu, latviešu sirdis varēja atmest visas šaubas par latviešu jaunatnes aizliesanu no savas tautas.

Tālākajā secībā notika grupu deju sacensības Aičkupa un Rucaviesa soļu mešanas daiļumā un precizitātē, bet pāri sacentās Lītenieša, Jandaliņa un Rupuma deja mākā.

Jau agrākajās KD daudz rūnāts: vai sacensību vietā labāk nerīkot tikai tautas deju demonstrējumus? Nav šaubu, ka skatītājiem daudz vairāk līksmes bija pagājušā gada kultūras dienās Melburnā, vērojot katras kopas sagatavotas maz vai nemaz neredzētās tautas dejas, kā adelaidiešu sacensībās, kur dejotāji vairākas reizes atkārtoja vienu un to pašu deju,, kamēr tiesneši varēja ar punktu vērtējuma palīdzību atrast uzvarētājus.

„Skrejošā intervijā" par to izteicās kopu vadītāji. Adelaides kopas Jandaliņa vad. J. Gulbis: „Sacensība ir visa dzīve un tā ir dzīnulis būt labākam." Melburnas Riteņša vadītāja Aina Jurjāne: „Dejotāji ir pret sacensībām, jo nejūtas gatavi sacensībās piedalīties. Dejas visu gadu pārmērīgi „drillē" un gala rezultātā draudzības vietā rodas vēsums." Kanberas Sprigulīša vadītāja S. Skrivere: „Mazākiem centriem no sacensības jāizpaliek, jo nav iziases. Ja cenšas cik necik grupu izveidot, tad daudzi jānoraida un līdz ar to samazinās interese par tautas dejām un jaunieši no latviešu vides aiziet." Sidnejas Jautrā pāra vadītājs A. Agackis: „Sacensības dod interesi sniegt labāko."

Sacensību vērtēšanas tehnisko darbu adelaidieši bija izkārtojuši priekšzīmīgi. Grupu dejās ievēroja uznākšanas kompoziciju kustībās un stāju pirms dejas, etnografisko pareizību, dejotāju stāju, izpildījuma skaistumu, tāpat grupas sakārtojumu un aizlesanu. Pāriem vērtēja stāju, kustību tehnisko pilnību un skaistumu.

Pāru sacensībā 1. v. Ieguva I. Kukura un A. Zariņš, 2. v. A.Vēze un V. Zariņš, 3. v. R. Ošiņa un Papulis. Pirmie 2 pāri ir adelaidieši, otrie 2 — sidnejieši. Grupu sacensībā 1. vietā Adelaides 4. grupa — A. Vēze, G. Vītoliņa, I. Kukura, M. Freidenfelde, A. Zariņš, V. Zariņš, A. Auliciems un J. Brakovskis, 2. v. Sidnejas 1. grupa — R. Ošiņa I. Arnoldiņa, Z. Ābola, M. Aboltiņa, A. Agackis, P. Svilns, I. Licītis un J. Lībietis. 3. v. Adelaides 3. grupa — D. Skābe, A. Šķiliņa, R. Brakovska, A. Bikauniece, E. Ceplītis, A. Krūmiņš, I. Lapa, J. Brenčēns.

Sūtņa K. Zariņa ceļojošo balvu — albumu — sekmīgākajai deju kopai pasniedza konsulārais pārstāvis O. Rozītis, novēloj albumā atzīmēt sava darba un dzīves vērtīgākos momentus. Labākajam pārim balvu — ādas izstrādājumu izsniedza KD rīc. kom. prdis K. Ābele. Grupu uzvarētājiem viņš sniedza pārsteiguma balvu — meitenēm zaļu krūzīti („turēties pie iecerētā puiša, kaut arī krūzīte saplistu") un puišiem tautu meitas figuriņu. K. Ābele lūdza zaudētājus neaizmest uz māju sarūgtinātu prātu. Par komentāriem (arī angļu valodā) bija rūpējies I. Lūsis.

A. Z.

VECĀKAIS DZIEDĀTĀJS

7. kultūras dienās Adelaidē bija SLB korists Mārtiņš Siliņš, ko attēlā apsveic konsulārais pārstāvis O. Rozītis (pa kr.).

J. Zandmaņa uzņ.

SPOŽA KORU PARĀDE

AUSTRĀLIJAS LATVIEŠU 7. KULTŪRAS DIENU KOPKORA KONCERTA ADELAIDĒ APVIENOJAS DIRIĢENTU PRASME UN DZIEDĀTAJU AIZRAUTĪBA

Mūsu dziesmai arvien bijuši ejami divi ceļi. Bez tīri aistētiskajiem mērķiem tai bija jābūt arī par savas tautas vienotāju, pulcinot tās locekļus vienā saimē, kas runā kopīgu svēto tēvu valodu. Šie ceļi raksturo latviešu dziesmu svētkus un arī latviešu kultūras dienas, kas notiek gandrīz visās zemēs, kur mīt lielāks skaits latviešu trimdinieku.

Pēc 13 trimdas gadiem Austrālijas latviešu 7. kultūras dienu apvienoto koru koncerts bija jauna sasauksanās dziesmu svētkos miniatūrā.

Apvienoto koru koncertu atklāja ar Emīla Melngaiļa majestātisko 19. Dāvida dziesmu K. Svenņes vadībā. Paklusi atturīgais unisona sākums likās drusku neparasts,bet ja ateceras vēlāko izraisīšanos četrbalsu harmonizējumā, tad šī rezervēšanās vēlākajam kāpinājumam saprotama. V. Rullis vadīja Em. Dārziņa Mēness starus stīgo. Dziesmas sākuma posmos intonācija nebija ideāli noturīga. Lai gan V. Rulļa žests šķiet ārēji pasmags, dziesmas turpinājumā viņš prata no kora izvilināt skaistus pianо un panākt iespaidīgu kāpinājumu. V. Ozoliņa Dzērve un ērglis, arī V. Rulļa vadībā, raisījās skanīgi un vijīgi. Diriģents prata izcelt raksturīgo un klausītājiem tik ļoti patīka, ka bija jāatkārto. Tālāk sekoja Alfr. Kaliņa monumentālā un liriskas smeldzes apgarotā dziesma Svešumā klīstot. Šajā darbā vietām atrodami arī harmoniski „cietāki rieksti", kam koris tomēr laimīgi tika pāri. Diriģents K. Svenņe rādīja smalkjūtīgu piecīu šai dziesmai un jauki atmirdzēja arī viņa izkoptais diriģenta žests. No latviešu koru literātūrā labi pazīstamajām 2 Senatnēm, ko ar Raiņa tekstu komponējuši Em. Melngailis un Em. Dārziņš, koncerta 1. daļas noslēgumam bija izvēlēta pēdejā. Senatne ir vienīga dziesma, kurā Emīls Dārziņš dod meslus „tautiskajam" stilam, un tā, manuprāt, formā viengabalaināka, izteiksmē spraigāka par Melngaiļa Raiņa dzejas mūzikālo interpretāciju. Dziesmas sākumu — „tur burvīgā gaismā viss zaigo un laistās" — diriģents V. Rullis pārāk steidzināja. Būtu gribējies dzirdēt lēnāku plūdumu. Tālākā, pakāpeniski attīstītā dinamika bija pārliecinoša. Beigu daļā augstajā testitūrā teicami turējās sopráni.

Programmas 2. daļas jaukais pārsteigums bija lielais vīru koris, ko pārmaiņus diriģēja K. Svenne un J. Puisēns. Kādreiz agrāk bija grūti ticēt, ka iespējams sakomplektēt tik lielu vīru kori. Te godam jāatzīmē kora entuziasta, ALB kora priekšnieka E. Biezaiša pūles un panākumi. Dižais vīru koris dziedāja disciplinēti, labi izlīdzinātā balsu samērā un arī par vīru koru parasto sāpju bērnu — pirmajiem tenoriem nebija jāraud.

Labs J. Norvilja Aglonas tulks bija Sidnejas vīru kora diriģents J. Puisēns. Viņš izdabūja no kora jauku pianissimo, raksturīgus akcentus un spēka gradācijas. V. Ozoliņa dziesmā Čuči guli ligaviņa, tenora solo kopējiem spēkiem dziedāja O. Kiršteins un A. Lucis. Abiem viegli, īsti tenorāli, ļoti patīkami tembri, skaidra dikcija, tīra intonācija un teicama ritmiska

Beigas 5. lpp.

JAUNS MĀCĪTĀJS

ADELAIDĒ ORDINĒTS LATVIEŠU MĀCĪTAJS DARBAM BRISBENĀ

Apvienoto ev. lut. Imanuela teoloģijas semināru Adelaidē decembrī beidza Laimonis Mušinskis. Viņu ordinēja mācītāja amatā semināra principāls Dr. S. P. Hebarts, piedaloties vairākiem citiem mācītājiem, austrāliešu dievkalpojumā 12. janvārī, Imanuela baznīcā, Ziemeļadelaidē.

Jaunais mācītājs dosies uz Brisbenu, kur darbosies austrāliešu draudzē, apkalpojot arī daļu jaunaustrāliešu.

L. Mušinskis dzimis 1921. gadā Jelgavā. Bijis karavīrs. Austrālijā iecelojis priekš 9 gadiem. 1953. g. beidzis Imanuela ev. lut. koledžu Adelaidē, pēc kam uzsācis teoloģijas studijas. Bijis Adelaides latviešu draudzes padomes locekļis un latviešu sestdienas skolas skolotājs. 1956. g. saņēmis DV atmaksājamo stipendiju — 50:0:0.

JAUNIEŠU iesvēte Melburnas Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzē Ziemsvētkos. No kr.: Ingrida Larsona, Elvīra Blūma, Maija Ribena, dr. māc. Elmārs Kociņš, Andrejs Dandens, Viesturs Pētersons, Zigurds Stīlis.

P. Kamengrauža uzņ.

SPĒKS, ZEME UN SIRDS

DAUGAVAS VANADZES AUSTRĀLIJĀ VADĪS V. KALDAROVSKA

DV vanadžu pirmā sanāksme Austrālijā notika KD laikā Adelaides latviešu namā. Pulcējās Adelaides, Brisbenas, Ņūkāslas un Sidnejas vanadzes.

DV Austrālijas valdes bij. pr-dis J. Liepiņš, atklājot sanāksmi norādīja, ka tās galvenais uzdevums ir darba saskaņošana un jaunu ideju rašana. „Latviešu sieviete drūmajās dienās uz saviem pleciem ir iznesusi visu smago nastu. Sievietes bijušas un ir latvisduma glabātājas un pavarda sargātājas," — teica J. Liepiņš. Vēl apsveica LAA prezidija pr-dis A. Bērztiss („spēka vīriem maigais līdzsvars"), prāv. L. Ornīcāns („vanadzes ir parādījušas dzīvības glabātājas labo dvēseli"), ALB pr-ks A. Dančauskis, DV Austrālijas valdes pr-dis E. Siņnieks („lielos vīrus audzē mātes") un Austrālijas latviešu studentu apvienības un gaidu vārdā R. Freidenfelde.

Referātu par latviešu sievietes uzdevumiem trimdā lasīja R. Freidenfelde. „Ja nav zemes, nav spēka. Trimdā zeme jāiesēlēdz sirdī un spēks jāmeklē bez zemes," — ievadā teica pazīstamā akadēmiķe. Par trimdas uzdevumu viņa minēja — audzēt latvieti, bet labāku nekā līdz šim — kristīgu latvieti, jo ja Dievs būs ar mums, tad mēs ciņu uzvarēsim.

Vanadzēs apvienotas 150 Austrālijas lavietes, kas darbojas pie DV 9 nodaļām. Delegāšu ziņojumi vēstīja, ka rosīgākais darbs noritējis Adelaidē, kur ir 49 vanadzes. Tās krustmeitām Vācijā sūta 5:0:0 mēnesī un krustdēlam Adelaidē dod 25:0:0 gadā. Notikusi aktīva piedalīšanās sporta nodarbībās.

Brisbenas delegāte A. Lindemane ziņoja par vanadžu sadarbību ar jaunatni, bet A. Sakne no Sidnejas par aktīvu palīdzību nervu slimniekiem un sainīšu sūtīšanu uz Latviju.

Sanāksme bolēma:

★ pie DV centrālās valdes Vācija jāievēl vanadžu nozares vadītāja, kas ir pilntiesīgs valdes locekļis,

★ nākošā sanāksme notiks 1958. g. KD laikā Brisbenā.

Par DV vanadžu nozares vadītāju Austrālijā nāk. darbibas bas gadam vienbalsīgi ievēlēja DV Adelaides nod. vanadžu vadītāju V. Kaldarovsku.

Sanāksmi vadīja P. Sakne, protokolēja R. Baltiņa. Z.

B. Kokle vada KLB

SIDNEJAS UN ŅŪKASLAS TEATRI VIESOSIES KANBERĀ

Kanberas latviešu biedrībai ir jauna valde: priekšsēdis B. Kokle, sekretāre M. Štejnberga, kasieris V. Sabanskis un biedrzinis E. Ludviksons. Biedrībai domātās vēstules adresējamas B. Koklem, 8 Miller St., O'Connor, Canberra, A.C.T.

Kanberas jaunieši — „sprigulīši" pievērsušies tautiskajām dejām. Aizkustinoši redzēt ap 15 gadus vecos jauniešus latviskā dejas solī un tautiskos tērpos, kaut šie jaunieši paši Latviju neateceras. Lai te pateicība enerģiskajai vadītājai Skaidrītei Skriverei.

25. janvārī pl. 20 KLB rīko Riversaidē Draudzīgā aicinājuma dienu, kas būs apvienota ar rakstnieces, Tēvzemes balvas laureātes Aspazijas 90. dzimšanas dienas atceri. Programmā R. Sabanskas priekšlasījums par Aspaziju un mūzikāli priekšnesumi.

8. februārī Kanberā viesosies Ņūkaslas latviešu teātris ar divi vienceļieniem. Izrāde notiks Universitātes koledžas zālē, Civic centrā.

22. februārī kanberiešu viesi būs Sidnejas teātrinieki ar V. Kārkliņa komēdiju Sarkanvīns, kas Sidnejā guva lielu piekrišanu. Arī šī izrāde notiks Uinversitātes koledžas zālē. L.

Pirmais solis

PRIEKŠDARBI SARĪKOJUMU ZĀLES BŪVEI PIE LATVIEŠU NAMA MELBURNĀ

Melburnas latviešu architekti un inženieri bez atlīdzības izstrādās projektu sarīkojumu zāles būvei pie Melburnas latviešu nama, — tā architektu kopas vecākais arch. K. Blokmanis paziņojis ML NK valdes pr-dim H. Misiņam pēc tam, kad pagājušajā nedēļā notika architektu un inženieru apspriede — pirmais solis jaunbūves projekta radīšanai.

MLB sporta kopas vadība pašreiz apsver iespējas, kā latviešu nama pagalmā iekārtot ierices sporta nodarbēm, lai tām varētu piesaistīt iespējami vairāk jaunatnes.

MLNK valde vicepriekšsēža E. Saliņa vadībā veic priekšdarbus lielai akcijai latviešu nama izmaksai. Šo akciju atbalsta visas mūsu organizācijas un draudzes Melburnā.

Nama kooperātīvs tuvākajās dienās organizē vairākus sarīkojumus. 17. janvārī notiks prof. E. Dunsdorfa un agr. L. Dunsdorfas referāts par ASV pavadīto gadu, bet 6. februārī olimpiskās filmas izrāde. 8. februārī P. Fibigs atkārtos savas studijas audzekņu baleta vakaru, pusi tīrā atlikuma ziedojot Melburnas latviešu namam.

Izbraukums laukos

DV Balaratas, Dzīlongas un Melburnas nodaļas organizē kopēju izbraukumu uz tautieša J. Meņāka īpašumu pie Vorbertonas. Izbraukums notiks 26. janvārī ar autobusiem.

Melburnas tautieši, kas vēlētos piedalīties izbraukumā, var pieteikties, iemaksājot 1:0:0, J. Strautiņa grāmatnīcā, Melburnas latviešu namā pie pārvaldnieka R. Putniņa vai DV valdes locekļiem un sakarniekiem.

● Ziemas naktīs pa Rīgu klaiņot laikam nav viegli. Tā jādomā, lasot Cīņas informāciju: „Joprojām pilsētā ir tādas ielas un atsevišķi rajoni, kur apgaismojums sliktā vai arī tā nav nemaz." Notiekot jauni darbi ielu apgaismojumu iekārtošanai un „tuvākajā laikā ievērojami gaišāka kļūs Ļeņina iela rajonā no Gaisa tilta līdz Juglai."

● Product of Cuba, — ir uzraksts maisiem ar jēlcukuru, kas atrodas Krustpils cukurfabrikas pagalmos. Jājautā — kur palikušas Latvijas kādreiz slavenās cukurbietes, ja tagad jēlvieta cukura pagatavošanai jāved no Kubas?